

مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ریاضی فیزیک ۳	سؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
ساعت شروع: ۹ صبح	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۴	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می‌باشد.

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)	بارم
۱	<p>در هر یک از جمله‌های زیر، عبارت درست را از داخل پرانتز انتخاب کرده و در پاسخ‌برگ بنویسید.</p> <p>(الف) در یک چرخش کامل ماه به دور زمین، (سرعت - تندي) متوسط برابر صفر است.</p> <p>(ب) شبی خط مماس بر نمودار سرعت-زمان در هر لحظه، برابر (شتاب - سرعت) لحظه‌ای متوجه است.</p> <p>(پ) در حرکت با شتاب ثابت، نمودار مکان-زمان متوجه به صورت (خط راست - سهمی) است.</p> <p>(ت) سرعت یک توپ در حال سقوط آزاد در خلا، به طور پیوسته (افزایش - کاهش) می‌باشد.</p>	۱
۲	<p>شکل زیر نمودار سرعت-زمان متوجه کی را نشان می‌دهد که در امتداد محور x حرکت می‌کند. با توجه به نمودار به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>(الف) در چه لحظه یا لحظه‌ایی جهت حرکت متوجه تغییر کرده است؟</p> <p>(ب) در کدام بازه زمانی، حرکت کندشونده و در خلاف جهت محور x است؟</p> <p>(پ) نوع حرکت در بازه زمانی t_4 تا $t_۶$ چیست؟</p> <p>(ت) جایه‌جایی در کل مدت زمان حرکت، در جهت محور x است یا در خلاف جهت آن؟</p>	۱
۳	<p>اتومبیلی با سرعت 108 km/h در جاده‌ای مستقیم در حال حرکت است. راننده مانع ساکن را در فاصله 120 متر از خود می‌بیند و ترمز می‌گیرد. سرعت اتومبیل با چه شتاب ثابتی کاهش یابد تا در فاصله 20 m از مانع متوقف شود؟ (از زمان واکنش راننده چشم‌پوشی کنید).</p>	۱
۴	<p>با استفاده از دستگاه شکل مقابل، شتاب گرانش زمین را در محلی $9/8 \text{ m/s}^2$ اندازه گرفته‌ایم. اگر ارتفاع گلوله از نقطه رها شدن تا صفحه حسگر 196 m باشد، حساب کنید زمان سنج در لحظه برخورد گلوله با صفحه، چه عددی را نشان می‌دهد؟</p>	۰/۷۵
۵	<p>درستی یا نادرستی هریک از جمله‌های زیر را با واژه «درست» یا «نادرست» در پاسخ‌برگ مشخص کنید.</p> <p>(الف) واکنش نیروی وزن، نیرویی است در خلاف جهت آن که از طرف جسم به زمین وارد می‌شود.</p> <p>(ب) با پاره شدن کابل آسانسور و سقوط آن در خلا، شتاب حرکت آسانسور صفر خواهد شد.</p> <p>(پ) اگر به اندازه شعاع زمین از سطح زمین دور شویم، شتاب گرانش چهار برابر می‌شود.</p> <p>(ت) با افزایش تندي یک جسم با ابعاد معین در داخل یک شاره، نیروی مقاومت شاره بیشتر می‌شود.</p>	۱
ادامه سوالات در صفحه دوم		

مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ریاضی فیزیک ۳	سؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
ساعت شروع: ۹ صبح	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۴	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۶	مطابق شکل رو به رو، جسمی به جرم 2 kg به کمک فنری با ثابت 100 N/m روی یک سطح افقی، با شتاب ثابت 5 m/s^2 به سمت چپ حرکت می کند. اگر طول فنر 6 cm افزایش یابد، نوع و اندازه نیروی اصطکاک بین جسم و سطح را تعیین کنید.	۱/۲۵
۷	شکل رو به رو نمودار نیروی خالص وارد بر یک جسم بر حسب زمان را نشان می دهد. نیروی متوسط وارد بر جسم در بازه زمانی 0.2 s تا 0.8 s چند نیوتون است؟	۱
۸	پره یک بالگرد با دوره 0.03 s به طور یکنواخت می چرخد. اگر شعاع پره 2 m باشد، تندی چرخش نوک پره را حساب کنید. ($\pi \approx 3$)	۰/۷۵
۹	نمودار مکان-زمان نوسانگری مطابق شکل زیر است. الف) معادله حرکت این نوسانگر را در SI بنویسید. ب) در چه لحظه‌ای، انرژی جنبشی برای نخستین بار بیشینه می شود؟	۰/۲۵
۱۰	موج صوتی با توان $W = 10^{-4} \text{ W}$ از صفحه‌ای عمود بر راستای انتشار صوت با مساحت $1/6 \text{ m}^2$ می گذرد. تراز شدت این صوت چند دسی بل است؟ ($I_0 = 10^{-12} \text{ W/m}^2$)	۱
۱۱	یک نوسان‌ساز موج‌هایی دوره‌ای در یک ریسمان کشیده، ایجاد می کند. با توجه به تغییرات بسامد چشمۀ موج و کشش ریسمان، جدول رو به رو را با کلمات «کاهش، افزایش و ثابت» پُر کنید.	۱
ادامه سوالات در صفحه سوم		

مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ریاضی فیزیک ۳	سؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
ساعت شروع: ۹ صبح	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۴	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم				
۱۲	<p>شکل رو به رو، چشم متحرک صوتی با بسامد f را نشان می دهد که نسبت به یک ناظر (شنونده) ساکن، در حال حرکت است. اگر بسامد صوتی که ناظر دریافت می کند، بیشتر از f باشد،</p> <p>(الف) چشم متحرک صوتی که سمت راست حرکت می کند یا چپ؟</p> <p>(ب) نام این پدیده چیست؟</p>	۰/۵				
۱۳	<p>در جدول رو به رو، هر یک از عبارت های ستون (۱) با یکی از عبارت های ستون (۲) مرتبط است. آن ها را در پاسخ برگ مشخص کنید. (در ستون ۲ یک مورد اضافه است).</p> <table border="1"> <tr> <td>ستون (۲)</td> <td>ستون (۱)</td> </tr> <tr> <td>(a) بازتاب امواج صوتی (b) پراش (c) مکان یابی پژواکی (d) امواج ایستاده (e) شکست نور</td> <td> <p>(الف) اندازه گیری تندی شارش خون (ب) پدیده سراب (پ) میکروفن سهموی (ت) گسترش امواج در اطراف یک شکاف باریک</p> </td> </tr> </table>	ستون (۲)	ستون (۱)	(a) بازتاب امواج صوتی (b) پراش (c) مکان یابی پژواکی (d) امواج ایستاده (e) شکست نور	<p>(الف) اندازه گیری تندی شارش خون (ب) پدیده سراب (پ) میکروفن سهموی (ت) گسترش امواج در اطراف یک شکاف باریک</p>	۱
ستون (۲)	ستون (۱)					
(a) بازتاب امواج صوتی (b) پراش (c) مکان یابی پژواکی (d) امواج ایستاده (e) شکست نور	<p>(الف) اندازه گیری تندی شارش خون (ب) پدیده سراب (پ) میکروفن سهموی (ت) گسترش امواج در اطراف یک شکاف باریک</p>					
۱۴	<p>شکل رو به رو پرتو نوری را نشان می دهد که از یک ماهی، تحت زاویه 53° به مرز آب - هوا برخورد کرده و پس از شکست به چشم شخص می رسد.</p> <p>(الف) زاویه شکست این پرتو در هوا چقدر است؟</p> <p>(ب) طول موج در کدام محیط کمتر است؟</p> <p>($\sin 37^\circ = 0.6$ ، $\sin 52^\circ = 0.8$)</p>	۰/۷۵ ۰/۲۵				
۱۵	<p>(الف) در شکل رو به رو وقتی موج (۱) بر موج (۲) برهم نهاده شود، شکل موج برهم نهاده را در همین لحظه رسم کنید.</p> <p>(ب) وقتی گالن آبی را خالی می کنیم، با خالی شدن آب، صدای گلوب گلوبی را می شنویم. موقع خالی شدن گالن، بسامد این صدا کمتر می شود (صدای بمتر) یا بیشتر (صدای زیرتر)؟ چرا؟</p>	۰/۵ ۰/۷۵				
۱۶	<p>اگر بر سطح فلزی، نوری با طول موج 496 nm بتابد، بیشینه انرژی جنبشی فوتوالکترون های گسیل شده 0.6 eV است.</p> <p>(الف) تابع کار این فلز چند الکترون ولت است؟ ($hc = 1240 \text{ eV} \cdot \text{nm}$)</p> <p>(ب) اگر در این حالت، شدت نور فرودی را افزایش دهیم، تعداد فوتوالکترون ها چه تغییری می کند.</p>	۰/۷۵ ۰/۲۵				
ادامه سوالات در صفحه چهارم						

مدت آزمون: ۱۲۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ریاضی فیزیک ۳	سؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
ساعت شروع: ۹ صبح	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۴	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱
مرک ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

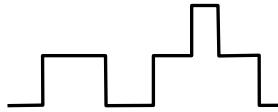
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱۷	<p>به هریک از موارد زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) یک جسم جامد ملتهب، چه نوع طیفی گسیل می کند؟</p> <p>ب) علت تشکیل خطوط تاریک در طیف خورشید چیست؟</p> <p>پ) اساس کار لیزر چیست؟</p>	۰/۷۵
۱۸	<p>شکل مقابل تعدادی از ترازهای انرژی اتم هیدروژن را نشان می دهد. اگر الکترونی از سومین حالت برانگیخته به حالت پایه گذار کند، طول موج فوتون گسیل شده را محاسبه و ناحیه طیف الکترومغناطیسی آن را مشخص کنید. ($hc = ۱۲۴۰ \text{ eV} \cdot \text{nm}$)</p>	۱
۱۹	<p>با استفاده از جعبه کلمات داده شده، جاهای خالی را در جمله های زیر پر کنید.</p> <p>بیشتر - شکافت - گداخت - آلفا - کمتر - گاما</p> <p>الف) برای پایدار ماندن هسته های سنگین، باید نسبت تعداد نوترون ها به پروتون ها باشد.</p> <p>ب) اختلاف بین ترازهای انرژی الکترون ها در اتم، خیلی از اختلاف ترازهای انرژی نوکلئون ها در هسته است.</p> <p>پ) ورقه های سربی با ضخامت ناچیز ($0.1 \text{ mm} \approx ۰/۰ \text{ mm}$) می توانند پرتوهای را متوقف کنند.</p> <p>ت) با جذب یک نوترون گند توسط ^{235}U واکنش هسته ای آغاز شده، در ازای آن سه نوترون تولید می شود.</p> <p>ث) واکنشی که منجر به تولید انرژی در ستارگان می شود از نوع هسته ای است.</p>	۱/۲۵
۲۰	<p>شکل زیر واپاشی بتای منفی (β^-) برای هسته ^{234}Th را نشان می دهد. جاهای خالی را با اعداد مناسب در پاسخ برگ پر کنید.</p>	۰/۵
۲۱	<p>نمودار $N-t$ در شکل روبرو تعداد هسته های باقی مانده ^{131}I را بر حسب زمان نشان می دهد. پس از گذشت چند روز تعداد هسته های باقی مانده به ۱۲۵ عدد می رسد؟</p> <p>(تعداد هسته های باقی مانده) N</p> <p>(روز) t</p>	۰/۷۵
پایان	پیروز باشید	جمع بارم

رشته: ریاضی فیزیک	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فیزیک ۳		
تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	ساعت شروع: ۹ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهريور ماه ۱۴۰۲ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) سرعت (ص ۳) ب) شتاب (ص ۱۱) پ) سهمی (ص ۱۷) ت) افزایش (ص ۲۲) هر مورد (۰/۲۵)	۱
۲	الف) سرعت ثابت (ص ۱۹) ت) در خلاف جهت محور x پ) سرعت $t_۱$ تا $t_۲$ ب) $t_۱$ تا $t_۲$ هر مورد (۰/۲۵)	۱
۳	$\Delta x = ۱۲۰ - ۲۰ = ۱۰۰ \text{ m}$ (۰/۲۵) $V^t - V_0 = ۲a\Delta x$ (۰/۲۵) $۰ - ۳۰^t = ۲a \times ۱۰۰$ (۰/۲۵) $a = -\frac{۹۰}{۲۰۰} = -۴/۵ \frac{\text{m}}{\text{s}^۲}$ (۰/۲۵) (ص ۱۹)	۱
۴	$\Delta y = -\frac{۱}{۲}gt^t$ (۰/۲۵) $-۰/۱۹۶ = -\frac{۱}{۲} \times ۹.۸ \times t^t$ (۰/۲۵) $t^t = ۰/۰۴$ (ص ۲۴) $t = ۰/۲ \text{ s}$ (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	الف) درست (ص ۳۸) ب) نادرست (ص ۳۹) پ) نادرست (ص ۵۶) ت) درست (ص ۳۶) هر مورد (۰/۲۵)	۱
۶	۱/۲۵ نیروی اصطکاک جنبشی $F_{net} = F_e - f_k = ma$ (۰/۲۵) $kx - f_k = ma$ (۰/۲۵) (ص ۴۲ و ص ۴۳) $۱۰0 \times ۰/۰۶ - f_k = ۲ \times ۰/۵$ (۰/۲۵) $f_k = ۵ \text{ N}$ (۰/۲۵)	۱/۲۵
۷	$\Delta p = S$ (۰/۲۵) $\Delta p = \left(\frac{۰/۶ + ۰/۴}{۲} \right) \times ۳۰۰ = ۱۵۰ \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$ (۰/۲۵) $F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t}$ (۰/۲۵) $F_{av} = \frac{۱۵۰}{(۰/۸ - ۰/۲)}$ (۰/۲۵) $F_{av} = ۲۵۰ \text{ N}$ (۰/۲۵) (ص ۵۹)	۱
۸	$v = \frac{\pi r}{T}$ (۰/۲۵) $v = \frac{۲ \times ۳ \times ۲}{۰/۰۳}$ (۰/۲۵) $v = ۴۰0 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ (۰/۲۵) (ص ۵۰)	۰/۷۵
۹	$\frac{۲T}{۴} = ۰/۳$ $T = ۰/۴ \text{ s}$ (۰/۲۵) $\omega = \frac{۲\pi}{T} = \frac{۲\pi}{۰/۴} = ۵\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$ (۰/۲۵) الف) $x = A \cos \omega t$ (۰/۲۵) $x = ۰/۰۶ \cos ۵\pi t$ (۰/۲۵) (ص ۸۵) ب) در لحظه $t = ۰/۱ \text{ s}$ (با $t = \frac{T}{۴}$) (ص ۶۳) (۰/۲۵)	۱/۲۵
۱۰	$I = \frac{P_{av}}{A}$ (۰/۲۵) $I = \frac{۱/۶ \times ۱0^{-۴}}{۱/۶} = ۱0^{-۴} \frac{\text{W}}{\text{m}^۲}$ (۰/۲۵) $\beta = ۱0 \log\left(\frac{I}{I_0}\right)$ (۰/۲۵) $\beta = ۱0 \log\left(\frac{۱0^{-۴}}{۱0^{-۱۲}}\right) = ۸0 \text{ dB}$ (۰/۲۵) (ص ۸۰)	۱

ادامه پاسخها در صفحه دوم

رشته: ریاضی فیزیک	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فیزیک ۳		
تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱	ساعت شروع: ۹ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت شهريور ماه ۱۴۰۲ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	الف) ثابت ب) کاهش پ) ثابت ت) افزایش هر مورد (۰/۲۵) (ص ۳۶)	۱
۱۲	الف) چپ ب) اثر دوپلر هر مورد (۰/۲۵) (ص ۸۴)	۰/۵
۱۳	الف) ۲ (ص ۹۲) ب) e (ص ۱۰۰) پ) a (ص ۹۲)	۱
۱۴	الف) $n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$ (۰/۲۵) $\frac{4}{3} \times \sin 37^\circ = 1 \times \sin \theta_2$ (۰/۲۵) $\sin \theta_2 = 0.8$ $\theta_2 = 53^\circ$ (۰/۲۵) ب) محیط آب (۰/۲۵)	۱
۱۵	الف) (۰/۵) ب) بهتر می شود، (۰/۲۵) چون با خالی شدن آب طول لوله صوتی بیشتر می شود (۰/۲۵) و طبق رابطه $f = \frac{nV}{2L}$ بسامد کاهش می یابد. (۰/۲۵)	۱/۲۵
۱۶	الف) $K_{\max} = \frac{hc}{\lambda} - W_0$ (۰/۲۵) $\lambda = \frac{1240}{496} - W_0$ (۰/۲۵) $W_0 = 1/9 eV$ (۰/۲۵) ب) تعداد فوتون ها افزایش می یابد. (۰/۲۵)	۱
۱۷	الف) طیف پیوسته (۰/۲۵) ب) جذب برخی از طول موج ها توسط گازهای جو خورشید و زمین. (۰/۲۵) پ) گسیل القایی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۸	الف) $\Delta E = \frac{hc}{\lambda}$ (۰/۲۵) $-0.85 + 13.6 = \frac{1240}{\lambda}$ (۰/۲۵) $\lambda = 97.25 \text{ nm}$ (۰/۲۵) فرابنفش (۰/۲۵)	۱
۱۹	الف) بیشتر (ص ۱۴۰) ب) کمتر (ص ۱۴۱) پ) آلفا (ص ۱۴۲) ت) گداخت (ص ۱۴۸) هر مورد (۰/۲۵)	۱/۲۵
۲۰	الف) ۱۴۳ (ص ۹۱) ب) ۹۱ (ص ۱۴۴)	۰/۵
۲۱	الف) $N = \frac{N_0}{2^n}$ (۰/۲۵) $125 = \frac{1000}{2^n}$ $n = 3$ (۰/۲۵) روز $t = 8 \times 3 = 24$ (۰/۲۵)	۰/۷۵
	همکاران محترم، ضمن عرض خسته نباشید لطفاً برای پاسخ های درست دیگر، نمره لازم را در نظر بگیرید.	۲۰